

حيات

میانہ دائمیہ... دنیاہ راہا جوروہ حیات قائم!...

ادارہ مرکزی :

آفروہ ، استانبول جادہ سندہ آنقرہ
معارف امینلکی پائندہ کی دائرہ

استانبول بوروسی :

استانبولہ ، باب عالی جادہ سندہ ۱۱۹ نومرولو
دائرہ مخصوصہ
تلفون : ۳۶۰۷

نومر ۱۰ ہربرہہ ۱۰ غروشدہ .

سنہ لکی پوسٹہ ایلہ ۵ لیرا .

(اجنبی مملکتلر ایچین ۵ دولار) .

ابونہ و اعلان ایشلری ایچین استانبول بوروسی

مراجعت ایڈیٹر .

یازی ایشلرینک مرجعی آنقرہ مرکزیدر .

۱ نجی جلد

آنقرہ ، ۱۹ مایس ، ۱۹۲۷

صافی : ۲۵

خلفہ دوغرو!

یکرمی سنہ اول اعدادیدہ اوقورکن بزہ
(طول امل) ی فائدہ سز بر اوزونتو ، بوش
برخلیا ، معناسز بر اشتیاق کچی کوسترمشلردی .
او زماندن بو کونہ قدار دیکشن قیمترو حکمر
آراسندہ بودہ دہ کیشدیمی بیلیمہ یورم ؛ یالکز ،
شونی آکلایورم کہ بوتون امللرینک تحقیقی
کورمش اولان انسانک بو نتیجہ دن مسعود
اولابیلیمی ایچون ، یاپک بسیط روحلو ، یاخوددہ
پک قیصا و بایاغی امللی اولماسی لازمدر . اصل
بختیار اولانلر روحی امللرلہ دولو ایکن اولنلردر .
حیاتلری شدید اولان بو انسانلر مردجہ
اولورلر . . . اولہ مک ایچون ، اولومہ قهرمانجہ
مقاومت ایدہرلر . کوزی آچیق کیدہن بو
انسانلرک اولوملری نہ شانلی بر مغلوبیتدر .
املی بیتن ، حیاتدن بیقان ، یاشامایہ قانیقسان
انسانلرک عاقبتلری ایسہ حزین و آجیقلی بر
لوحدہر . اونلرک اولوملرنده بر متحرک عجزی
ویتنکینلکی واردر . . . قولایلقلہ تسلیم اولورلر
و دنیادن سسز صداسز چکیلرلر . برنجیلر ،
دوشمانی ایلہ دوکوشہ دوکوشہ اولن بر عسکرہ ،
ایکنجیلر ایسہ سلاحی خصمنہ تسلیم ایدہرک
عاقبتہ کوزی قابلی قاووشان بر قورقاغہ بکزه
تیلہ بیلرلر .

آرزولردن و اشتہالردن قوتلی اولان امللر

جمعیت حیاتنک مولودیدر و قیمتلری دہ اشتراک
ایدہ نلرک کیتلریلہ اولچولور . جمعیتک مشترک
امللری جمعیتدا شلرک تساندینی و حیات قابلیتلی
آرتدیران معنوی بر قدرتدر . فرد ، جمعیتک
مشترک امللرینہ نہ قدار چوق حصہ دار ایسہ
حیاتہ او قدار مربوط و یاشامایہ او مرتبہ
قابیلی بر انسان اولور . فردک بو امللردن
محرومیتی درجہ درجہ لاقیدلک ، بدینلک ،
بزکینلک تولید ایدر و بعض حالردہ بو اونی
اتحارہ قدار کوتورور .

بویوک انقلابمز دون رؤیا اولان مشترک ملی
امللرمزک اک بارزلرینی تحقیق ایتدیردی : مستقل
و مودہرن بر ملت اولدق ؛ وسطائی باغلردن
قورتولدق ؛ فردی آرزولریمز ایچین کنیش بر
حریتہ اُردک ؛ کوندن کونہ ترقی ایدیورز .
قادیلرمز انسانی حقارینہ صاحب اولدیلر . . .
تحقیق ایدہن بوتون بونلر اگر اک اساسلی
امللریمز ایسہ کندیمیزی آرتیق تام برروح
اطمئنانی ایلہ دائمی اولارق مسعود عد
ایتمہلی یز . حالبوکہ انقلابک بو معظم ظفرلرینک
پک حقلی اولارق تولید ایتدیک بویوک سرورک
هیجانی صوئود قهر و حمزک اطمئنانی دہ آزالیور . . .
دونک کنجلیکی تماماً مستقل ، تماماً ملی ، قوتلی
و مودہرن بر تورک (وطنی) ایچون اشتیاق
چکیوردی . بو کونک کنجلیری اونا قاووشدیلر .
دونک کنجی آتشی بر ملیت مفکورہ جیسی
ایدی ، بو کونکی کنجک ملی مفکورہ سی
نہدر؟

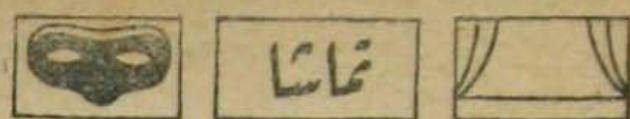
امللرک تحقیق صفحہ سی اولان عمللر ، کریدہ
نہ قدار کامن (Latent) امل قدرتی وارسہ
او قدار مؤثر اولورلر . بو کونکی کنجک کامن

قدرتلی نہدر؟ ملی انقلابک تحقیق ایتدیردیک
دونکی رؤیا لردن ہنوز حقیقہ چیقما یانی قالمادی؟
تحقیق ایدن امل ظفرلری بوتون ملی کتلہ لہ
سرایت ایتدیمی؟ یوزدہ سکسانی کویلو اولان
تورک خلقی تماماً ملیلہ شدیمی؟ مودہرنلہ شدیمی؟
وسطائی حیاتدن قورتولدیمی؟ ملی و بشری
نعمتلردن حصہ آلمایہ ، ملی و بشری حرثدن
تلذذ ایتیمہ قدار اولدیمی؟ ذوقلریمز ، نشہلریمز
اورتاقیدر؟ بوسؤاللر بو کونک تورک کنجلیری
ایچین ، روحلرینی تماماً دولدوراجق ، امل
الہاملری ویرہ مہزمی؟ بونلر بو کونک کنجلیری
ایچین یکی بر مفکورہ مالزمہ سی اولامازمی؟

اگر تورکیہ یالکز مکتب کورہ بیلیمش
محدود بر قسم انسانلردن عبارت دکلہ ، اگر
بو محدود انسانلرک اقتصادی تمللرینی تشکیل ایدن
مستحصل کویلو کتلہ سی تورکیہ نک بل کیکنی
تشکیل ایدیورسہ ؛ اگر غربک اک صوک
مودہللرینہ کورہ کینن ، اک مودہرن اولردہ
آزادہ یاشایان تورک قادین و ارککی ؛ حالا
پاچاورالہ صارینان ، قووقلرہ صیغینان و سنہ نک
اوج یوز آلتش بش کونتی ، آزادہ منورلری
بسلمہ مک ایچین ، طبیعتلہ پنچہ پنچہ چارپیشارق
کچیرن کویلولری کندیسندن آری برقاست عد
ایتمہ یورسہ . . . بو کونک تورک کنجی ایچین اک بویوک
ملی امل شو اولمالیدر :

تورکیہ دہ قورتاریلامش ، مدنیت نوری ایلہ
تنویر ایدیلیمش ، انسانلق حیاتدن نصیبی
آلامش برتک کوی قالمایجہ قدار خلق ایچین
جالیشق .

کنجک ایچون اک کورنشہ منبی امللردر .

فرانسه نك دوشكي تياروسي

هرملكتنده صنايع نقيشه نك اك مهم برشعبه سي
عدايدلين تيارونك تاريخچه سني يايقي فكرنده دكلز.
يالكزفرانسه ده كي تيارونك نه كي استحاله لر كچيرديكي
وايلك دوغوشنده هدفك نه اولديني خلاصه اتمك
ايستورز .

تيارو؛ ايلك دفعه يونانستانده «آريستوفانس» ك
قوجاغنده كوزلريني آجدي. بونظرلر؛ بوكون ده ايلك
زماننده كي جانليقي محافظه ايدسيور. او نظرلر، قطعياً
بولانماش، بولولانماش، بوياورو اختيارلغك
حاكيكي آلتنه كيرمه مشدر .

فرانسه ده تيارو دوغاركن بر صنعتدن زياده
روحك احتياجي اولديني بر اكلنجه حالنده ايدى .
قرالرك سراينده ، پرسلك مالكانه سنده قهقهه
طوقاتي آنجق تيارو بوكه ليتوردي . بشيكنده
قهقهه لرله كولن تيارو ، دوغدندن صوكرا هدفي
اولايان قومه ديلرك سوتيله بيله ندى . بوقومه ديلرك
موضوعي، دائماً مختلف تيلرك خصوصي دوشونجه لرني
عادلرني تشرع اتمك وبوندن كولونجلى بر نتيجه ،
اكلنديريجي برحادثه چيقارمقدن عبارتدي . بداينده

بالواسطه ، ياقيندن واوزاقدن ، حتى ايسته ميه رك بو
طوزاغك ايچنده ايدى : شايد بايع صفتيله ياخود
ايكنجي ويا اوچنجي آلدن ، ياخود شريك ويا حصه دار
صفتيله دكله ، مقرض ، آلاچقلى ، بورجلى ياخود
نهايت اوزاق پروارث صفتيله علاقه داردي . مداهش
بر قالا بالق كه ، عددجه اولدوغى قدر ، قوتجه ،
احتراسجه ده قورقونجدي و النده كيلرى محافظه يه
صارصيلماز برعزمي واردى . برينه دوقونق هيسته
دوقونق ديمكدي . برى عليه بر حركت بردن مانطار
كي انسان فشيترتير وبوقدريني براستيلابيله يابامازدي .
حساسيتلري بودرجه يه وارمش ، بودرجه بربرينك
ايچنه نفوذ ايتمش ، گرفت اولمش منفعتلر هجوم
اولنه ميه جق درجه ده جوق و قوتلى ايدى . بونك
اوزرينه قوريلان اختلال جوق قوى وعحكم قورولمشدي .
براورمان تصور ايديكز ، جسم فقط جانلى وايچندن
قايانيان بر اورمان كه ، آز زمانده بتون آغاجلري
بربرينك ايچرينه كچمش ، بيوك وكوچك بتون
داللى وكوكلري بربرينه اورولمش وهپسى بربرينه
كه نه ده غمش ، اويله كه ، آراده نه برآيدنلق نه ده بر
ايريلق كوره بيلورسكز . شيمدى بو اورمانه ايسترسه
دنيا لك بتون فطرطنلري ، بورلري ، هيچ اومارميسكز كه ،
اونى سو كوكب يقابليلر !

- پشمى -

ترجمي : سه. صميل

بو اثرلري قهقهه لرله سير ايدن خلق ، تيارودن
آرييلركن كولكله اكلنجا ايتيور، قومده ي قهرمانك
اخلاق و اعتيادي ايله نتيجه آراسنده بر مقايسه
ياپيوردي . ايسته بوسورتله تماشا كر يالكز كولبور،
برآزده دوشونبوردي . خلق ، تيارو اثرلرينك
تماشاسندن صوكرا دوشونجه يه باشلادينى كوندن
اعتباراً ، تيارو «اكلنجه» كوه سني ترك ايتدى ؛
«صنعت» البه سني كيدي .

تيارو، ايلك آديلريني آتاركن، يورويه بيلمك
ايچون اك بو يوك يارديمي يابان ايكي استناد نقطه سي
بولدى . بونلردن برى «تاريخ» ديكرى «اخلاق» دى .
ايلك تيارو محررلري ، تاريخي وقايه اخلاق نقطه لري
مزاج ايدهرك ، قطعي نتيجه لرله قهرمانك حركاتك
دوغرو اولوب اولمادينى كوسترمه يه باشلاديلر . آرتق
تيارو صحنه لرنده عالم ، جاهل ، فداكار ، حسود ،
جسور ، قورقاق ، فضيلتي ، قلبسز انسان تيللري
رسم كچيد ياپديلر . هر اثرده محقق يكديكرينه ضد
اولان ايكي روح ياشيور، بونلر اثرك تمثيلي ائساننده
چارپيشيور و برطرفك غالبتي ، ديكر طرفك مغلوبتي
ايله اثر ختام بولويور . طبيى حق ، دائماً اي روح
صاحبلرينه يارديم ايدسيور .

تيارو ، هر دورك عرفني ، عادتي ، آرزو
ودوشونجه لرني اك اي بيلديره ن وكوستره ن بر
واسطه اولديني ايچون ، ايلك تيارو اثرلري تاريخك
توزلو صيفه لرينه قارشمش اولان وقاييني بوكون بيله
اووقعه نك جريان اينديكي سنه لرده كي جانليقي ايله
ياشانه بيلمكده در .

تماشا كر دوشونجه يكي اثرلر ميدانه كلدى :
تراژه دى ، درام . .

تراژه دى ، بر فاجعه نك آغير وجدى بر لسانله
تشرع و تنظيميدر . بر زمانلر آفريقا ساحلرلنده
حكمران اولان بر عربك قهرمانلغني ، تاريخك اك
اسكى دورنده سوزى اوغرينده جان ويره ن بر محاربك
فضيلتي ، مملكتي تهلكه بولولطلري آلتنده بولونديني
برآنده عشقنى بو يوك برفدا كارلقله آزه ن واونوتمايه
چالیشان بر وطنپرورك بوكه كه دويغوسني بزه
تراژه ديلر كوستردى . تراژه ديلر - بلكه تيارونك
براشلانغيجي اولق اعتباريله - بو يوك برقيمتي حائزدر .
فقط ، تيارويه لازم اولان چويكلكدن محروم
بولونيورلردى . اوزون تيرادلر ، ساعتله سورهن
مناقشه لر بو تراژه ديلري تحمل ايدلز برشكه قويومشدي .

تماشا كر، بر اثردن كوچوك برفكر آله بيلمك ايچون،
عادتا بر رومان وياخود تاريخ اوقور كي اوزون
تيرادلر ديكله مك ايسته ميوردي . ايسته خلقك بو
دويغوسى ، تيارونك رومان و تاريخدن باشقه بر
واديده اولديني وبوسونون آيرى اساسلر اوزرنده
قورولماسي لازم كلديكي كوستردى . بالطبع تراژه ديلر
كيندجه قيمتلريني قاب ايميه باشلاديلر .

تيارونك دائمي بر مراقبي اولان خلق ، بو
آرزوي اظهار ايتكدن صوكرا ، تراژه دى موقعي

درام ومه لو درامه ترك ايتدى . درامله تراژه دينك
فرقي ، برنجيسنك موضوعنك يازلديني زماندن وياخود
ياقين بر ماضيدين آلتباسيدي . او ، تراژه دى ده
اولديني كي ، تاريخك اونوتولمش سيالرندن ، اختيار
لامش وقعه لرندن الهام آليوردي . او ، ياشانيلان
حيانده كي وقعه لري صحنه يه انتقال ايتديرمكله مشغول
اوليوردي .

درام محررلري ده كون كچمكه خطالريني آكلار .
ديلر . درام موضوعنك بو يوك بر جديت دائره سنده
جريان ايمه سنك موافق اوله ميه جفنى دوشونديلر .
حيانده هر هانكي آجي بروقه نك ، آلى برحادثه نك
چرچيوه سي ايچريسند كولونج كوشه لر بولونه بيله جكندن
اونلرده اثرلرينه كولونجلى مجلسلر علاوه ايتديلر . بو
تعديللادن صوكرا وجود بولان اثرله «مه لودرام»
اسمى وبرديلر . درام ومه لو دراملر موضوعني حاتدن
آلفه برابر، غيرطبيعيكدن برادرلو قورتولاماشلردر .
بو اثرلر، مورييس لوبلانك رومانلرده كي كي عقلره
حيرت ويره جك دسيه لر، انترقفلر، جنائتلر كورونيور،
جنائتله يوغورولمش بر روح اثرك صوكنه قادار حاكم
بر وضعينده قاليور و صوك پرده قاباغدن اول بو
خيث روح عدالتك نچه سنده جان ويريوردي .
بلكه اخلاقى بر درس و برمك اعتباريله ، بو اثرلرك
برقيمتي اوله بيلير . فقط صنعت نقطه نظرندن اونلره
اك كوچوك برموقع بخش اتمك بيله بو يوك برخطادر .

ذاتاً ممثللرده بو غيرطبيي حياتي جانلانديراييلمك
ايچون صوك درجه غيرت ايتدكلري حالده ، نام بر
موقيت اله ايدمه ميورلردى . صنعت، غيرطبيعيكلك
اك مداهش بردوشمايدر .

درام ومه لو دراملرك آراسنده ، خلق اكلنديرمك
وكولديرمك ايچون يازلمش قومده ديلرده بولونيوردي .
فقط بوقومه ديلر دوغريدن دوغري يه برغايه اطرافنده
وجود بولمش وقعه لر دكلدى . بونلر، غريب واكلنجه لي
وقايي يكديكرينه قورنازلقله باغلايوب دوشونيلمه ين
برنتيجه الهه ايتديرمك ايچون يازلمش اثرلردى .

تيارودن اعظمي استفاده ايدمه بيلمه يي دوشونش
محررلر، بوسنعت شعبه سنك يالكز اخلاقى دوشونجه
لرك تاثيري وانحصاري آلتنده قالماسني موافق بولديلر .
تيارو ، برصنعت شعبه سي اولماسي اعتباريله ، اجتماعي
حياته اك زياده يارديم ايمه سي ايچاب ايدسيوردي .
تيارو ، مادام كه خلقى دوشونديره بيليوردي ، هر
شعبه ، هرفى اونك يارديملرندن مستغنى قالمازدي .

فرانسه نك اسكى تياروسي ، دائماً كوزه للكنى
محافظه ايدن برآيده كي بر كوشه ده بوكه ليركن،
يكي تيارونك تمللري بو اساسي نظراعتباره آله رق
قورولدى . فرانسه نك يكي تياروسندن وهدفلرندن
ديكر برمقاله مزده بحث ايدمه جكز .

هكمت شرقى

